

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

46/09. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2009. június 4.

A Bíróság C-243/08. sz. ügyben hozott ítélete

Pannon GSM Zrt. kontra Sustikné Győrfi Erzsébet

A NEMZETI BÍRÓSÁG HIVATALBÓL KÖTELES VIZSGÁLNI A FOGYASZTÓ ÉS AZ ELADÓ VAGY A SZOLGÁLTATÓ KÖZÖTT MEGKÖTÖTT SZERZŐDÉSBN ALKALMAZOTT VALAMELY FELTÉTEL TISZTESSÉGTELEN JELLEGÉT

A tisztességtelen szerződési feltételekről szóló irányelv¹ szerint a fogyasztó és az eladó vagy a szolgáltató között megkötött szerződésben alkalmazott tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve.

2004. december 12-én Sustikné Győrfi E. mobiltelefon-szolgáltatás nyújtására vonatkozó előfizetői szerződést kötött a Pannon társasággal. A szerződés aláírásával egyidejűleg Sustikné Győrfi E. a társaság általános szerződési feltételeit is elfogadta, amelyek között szerepel a Pannon székhelye szerinti bíróság, a Budaörsi Városi Bíróság illetékességének kikötése az előfizetői szerződésből eredő, illetve az azzal összefüggő minden jogvitára.

Mivel Sustikné Győrfi E. nem teljesítette a szerződésből eredő kötelezettségeit, a Pannon a Budaörsi Városi Bírósághoz fordult, amely megállapította, hogy a rokkantnyugdíjas előfizető állandó lakóhelye Dombegyházán van, Budaörstől 275 km-re, és a két helység közötti közlekedési lehetőségek nagyon korlátozottak.

A magyar bíróság azt is megállapította, hogy a magyar polgári perrendtartás szabályai szerint, ha az előfizetői szerződés nem tartalmazta volna az illetékességét kikötő feltételt, az előfizető lakóhelye szerinti bíróság lett volna a területileg illetékes bíróság.

Ilyen körülmények között a Budaörsi Városi Bíróság, mivel kétségei voltak az előfizetői szerződésben alkalmazott, az illetékességét kikötő feltétel esetleges tisztességtelen jellegére vonatkozóan, kérdéseket intézett az Európai Közösségek Bíróságához az irányelv értelmezésével kapcsolatban. A kérdést előterjesztő bíróság többek között arra vár választ, hogy saját illetékességének vizsgálata során köteles-e hivatalból megítélni e feltétel tisztességtelen jellegét.

¹ A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.).

A Bíróság mindenképp emlékeztet arra, hogy az irányelv által a fogyasztóknak nyújtott védelem kiterjed azokra az esetekre is, amikor az eladóval vagy a szolgáltatóval tisztességtelen feltételt tartalmazó szerződést kötő fogyasztó tartózkodik attól, hogy e feltétel tisztességtelen jellegére hivatkozzon, vagy azért, mert nem ismeri jogait, vagy azért, mert e hivatkozástól visszatartják őt egy esetleges bírósági eljárás költségei.

Következésképpen a fogyasztóvédelem területén eljáró nemzeti bíróság szerepe nem korlátozódik annak pusztán lehetőségére, hogy valamely szerződési feltétel esetlegesen tisztességtelen jellegét megítélje, hanem magában foglalja e kérdés hivatalból, akár saját illetékességének vizsgálata során történő értékelésének kötelezettségét is, amennyiben rendelkezésére állnak az e tekintetben szükséges ténybeli és jogi elemek.

Ha a nemzeti bíróság álláspontja szerint az ilyen feltétel tisztességtelen, annak alkalmazását mellőzi, kivéve, ha a fogyasztó e bíróság általi kiiktatást követően nem kíván hivatkozni a tisztességtelen jellegre és a kötelező erő hiányára.

Továbbá, összeegyeztethetetlen az irányelvvel az a nemzeti jogszabály, amely szerint valamely tisztességtelen szerződési feltétel kizárólag akkor nem jelent kötelezettséget a fogyasztóra nézve, ha azt a fogyasztó a nemzeti bíróság előtt eredményesen megtámadta. Egy ilyen szabály ugyanis a nemzeti bíróságot megfosztaná attól a lehetőségtől, hogy hivatalból értékelje valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét.

Ezt követően a Bíróság kimondja, hogy tekinthető tisztességtelennek a fogyasztó és az eladó vagy a szolgáltató között megkötött szerződésben alkalmazott olyan feltétel, amely egyedileg nem került megtárgyalásra és amely az eladó vagy szolgáltató székhelye szerinti bíróság kizárólagos illetékességét köti ki.

Az így kijelölt bíróság ugyanis távol eshet a fogyasztó lakóhelyétől, ami megnehezítheti megjelenését a bíróság előtt. Kis perértékű perek esetében a fogyasztónak a bíróság előtt való megjelenésével járó költségek visszatartó hatásúak lehetnek, és arra indíthatják, hogy teljesen lemondjon a bírósághoz fordulás lehetőségéről vagy a védelemről.

Végül a Bíróság rámutat: a magyar bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a jelen ügy körülményeire tekintettel a Sustikné Györfi E. és a Pannon között megkötött előfizetői szerződésben alkalmazott illetékességi kikötés tisztességtelennek tekinthető-e.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES CS DE EL EN IT HU PT SK

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-243/08>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028